

ЧЕМПІОНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Заключна конференція. Підсумковий звіт.

Фонд імені Стефана Баторія, програма „Громадянські ініціативи у східній Європі”

Громадська організація „Європейські діалог”, проект „Європейська освіта для неурядових ініціатив”.

ЧЕМПІОНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ

Заклучна конференція, Львів, „Узлісся”, 25-28 серпня 2009.

ГО Європейський діалог

Проект «Європейська освіта для неурядових ініціатив»

Програма «Чемпіони європейської освіти»

Пр. Чорновола 4

Львів 79019

032 2971857

factory@dialog.lviv.ua

Інтернет: www.dialog.lviv.ua

Керівник проекту – Ярина Боренько

Е-пошта: yaryna@dialog.lviv.ua

Ідея.

Метою програми «Чемпіони європейської освіти» була підтримка потенціалу проєвропейських організацій в Україні через проведення навчальних заходів для координаторів проєвропейських освітніх ініціатив, а також сприяння участі молоді в міжнародних програмах. Значна увага акцентувалася на впровадження освітніх ініціатив у сфері толерантності, колективної пам'яті та протидії ксенофобії. Специфічним завданням програми було впровадження неформальної освіти у роботі з молоддю.

25-28 серпня учасники програми «Чемпіони європейської освіти» та гості проекту зустрілися вже на "випускній" конференції, щоб разом підбити підсумки програми, оцінити її здобутки і невдачі та накреслити нові напрямки роботи на майбутнє.

УЧАСНИКИ

Партнери програми „Чемпіони європейської освіти“

1.	Дніпропетровська обласна громадська організація «Промінь»	Наталія АРХАНГЕЛЬСЬКА	8 095 556 28 99 promindnipro@gmail.com
2.	Жіноча благодійна громадська організація «Наші Візії»	Олександра БАРАНКЕВИЧ	8 (239) 33821 Versiya5@bigmir.net
3.	Конотопська молодіжна громадська організація «Нове життя»	Юлія БАРАННИК	097 546 37 60 Julia7_81@mail.ru
4.		Артур КОЧАРЯН	066 748 14 54 artur6791@mail.ru
5.		Артем МОЙСЕЄНКО	
6.		Олеся СУДАК	097 255 30 47 Lesja_2_82@mail.ru
7.	Луганська обласна група медіації	Галина БЕЛОНОГІНА	095 310 30 35 lrmq@tele.com.ua
8.		Марія БУКА	050 758 16 61 lrmq@tele.com.ua
9.		Світлана КОВАЛЬ	050 206 16 08 Koval_si@ukr.net
10.	«Вінницький регіональний центр інформації «Креатив», Центр європейської інформації у м. Вінниця	Оксана БОНДАР	097 391 35 90 oksana.bondar@gmail.com
11.		Юлія ГРИГА	0432 52 45 80 hriha@svitonline.com
12.	Центр європейських освітніх ініціатив, Суми	Олександра ВАСИЛЬЄВА	066 423 43 76 info@eu.sumy.ua
13.		Лариса КОНДРАТЕНКО	050 631 60 99 info@eu.sumy.ua
14.		Єлизавета МИРОНЕНКО	050 916 42 95 info@eu.sumy.ua

15.		Анна ЯРЕМЕНКО	066 91 24 960 info@eu.sumy.ua
16.	Благодійний фонд „Центр громадських ініціатив”, Перечин	Елеонора ВИШНЯК	0314 522 253, CFCCI@ukr.net
17.		Осана КИДОРА	0314 522 253, CFCCI@ukr.net
18.		Аліса СМІРНА	050 609 49 CFCCI@ukr.net
19.		Марія ТРАНЧИЧ	0938740640 s.monica@mail.ru
20.		Лариса ГЕРАСИМЕНКО	067 900 43 65 gerasyenko24@gmail.com
21.	Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб»	Олена ГЛАЗКОВА	
22.		Олег ОВЧАРЕНКО	067 27 68 826 Oleh.ovcharenko@gmail.com
23.		Світлана ОВЧАРЕНКО	097 482 14 11 svitlov@ramber.ru
24.		Анастасія СИДОРКІНА	097 80 56 022 nastena-bu@yandex.ru
25.		Ганна ШТІЛЬОВА	093 634 25 01 www.anett@mail.ru

Учасники конференції

26.	Кобеляцька міська молодіжна організація «Кобеляцька ініціативна молодь 2008» (КІМ 2008)	Олена БІЛАШ	05343 3-16-70 radakob@ukr.net
27.	Молодіжний центр регіонального співробітництва (МЦРС)	Ірина БУРЦЕВА	095 290 66 50 dela2@i.ua
28.	Комунальний заклад Ювілейна середня загальноосвітня школа № 1	Тетяна ДЕМЧЕНКО	0562 753 66 61 wenger@ukr.net
29.	Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К. А. Тімірязєва	Тетяна ДЖУРИНСЬКА	8 432 35-31-36 dta1@mail.ru
30.	Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр»	Наталка ДЯЧУК	8093 91 66 094 djachuk07@meta.ua
31.	Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр»	Наталка КОСТИШИН	067 757 46 15 djachuk07@meta.ua
32.	Громадська організація «Перспектива плюс»	Марія ЖУКОВСЬКА	096 82120 048 nikitinadob@yahoo.com
33.	Громадська організація «Перспектива плюс»	Ірина НІКІТІНА	8 096 384 84 35 lubimovschool@i.ua
34.	Комунальний заклад Любимівська середня загальноосвітня школа	Вікторія МАСАЛОВА	050 453 58 43 jsd_dnepr@yahoo.com
35.	Маріупольська спілка молоді	Юлія МІРОШНІЧЕНКО	062 941 87 10 msm@azov.net
36.	Маріупольська спілка молоді	Уляна ТОКАРЕВА	062 933 52 25 msm@azov.net
37.	Громадська організація «Фонд розвитку «Шевченків край»	Володимир ОЛЕКСЮК	098 59 88 10 3317007@ukr.net
38.	Громадська організація «Фонд розвитку «Шевченків край»	Яків ПРОГНІМАК	067 376 24 06 iakiv@i.ua
39.	Глухівський євроклуб «Harmony»	Наталія СКРИПЧЕНКО	095 763 43 18 talechka-25@mail.ru
40.	Інформаційний ресурс UNI STUDY	Олеся СТОРОЖУК	066 310 31 33 univer.list@gmail.com

41.	Кобеляцька районна рада	Світлана ТРИПОЛЕЦЬ	099 967 66 14 radakob@ukr.net
42.	Львівська міська організація «Інститут Громадського Лідерства»	Оксана УСТРИЦЬКА	063 88 75 444 Kseniya14@ukr.net
43.	English Discussion Club (Англійський дискусійний клуб) Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов	Костянтин ЯКОВЛЄВ	066 807 35 41 info@d-club.org.ua

Організатори

44.	Європейський діалог	Ярина БОРЕНЬКО	032 297 18 57 factory@dialog.lviv.ua
45.	Європейський діалог	Олена ГРАБОВСЬКА	032 297 18 57 grabowska@gmail.lviv.ua
46.	Європейський діалог	Катажина МРУГАЛА	032 297 18 57 factory@dialog.lviv.ua
47.	Європейський діалог	Сильвія ВІСЬНЬОВЕЦЬКА	032 297 18 57 factory@dialog.lviv.ua
48.	Фонд імені Стефана Баторія, „Громадянські ініціативи у Східній Європі”	Агнешка КОМОРОВСЬКА	+48 22 536 02 00 citizens@batory.org.pl
49.	Донецький молодіжний дебатний центр	Андрій ДОНЕЦЬ	062 385 98 39 debate@cent.dn.ua
50.	Центр освітніх ініціатив	Олена ШИНАРОВСЬКА	032 297 17 94 coi@dialog.lviv.ua

Місце проведення

База відпочинку "Узлісся" розташована в 25 км від Львова біля міста Бібрка в мальовничій лісово-озерній смузі.

ПРОГРАМА

26 серпня, середа			
08.00	Приїзд учасників. Підготовка стендів.		
11.00	ВСТУПНА СЕРІЯ		
-	11.00-12.00	Знайомство. Вступ. Привітання.	
13.00	12.00-13.00	Неформальна освіта молоді – вступна серія	
13.00	Обід		
14.30 – 16.00	ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОЄКТІВ ЧЕМПІОНІВ		
	Майданчик 1	Майданчик 2	Майданчик 3
	FRESH YOUTH ART. ПРОЄКТ <i>Світлана Овчаренко, Анастасія Сидоркіна, Лариса Герасименко</i> Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб», Кременчук	БУДЬ СТИЛЬНИМ – КРЕАТИВНИМ <i>Артур Кочарян</i> Конотопська молодіжна громадська організація «Нове життя», Конотоп	ЧЕРЕЗ ШКІЛЬНУ ГАЗЕТУ – ДО ЄВРОПТИ <i>Світлана Коваль</i> Луганська обласна група медіації, Луганськ
	ДЕНЬ ЄВРОПИ У ЦЕНТРІ ЄВРОПИ <i>Оксана Кидора</i> Благодійний фонд „Центр громадських ініціатив”, Теречин	ПІЗНАЄМО ВІННИЧИНУ <i>Оксана Бондар, Юлія Грига</i> «Вінницький регіональний центр інформації «Креатив», Центр європейської інформації у м. Вінниця	МОЄ ДИТИНСТВО ТА ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА <i>Лариса Кондратенко</i> Центр європейських освітніх ініціатив, Суми
	МЕРЕЖА ЕКСПЕРТІВ проєкту „Європейська освіта для неурядових ініціатив”	МОЛОДЬ ЖИДАЧЕВА СПІШИТЬ НА ДОПОМОГУ <i>Жіноча благодійна громадська організація «Наші Візії», Жидачів</i>	ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКА ЦІННІСТЬ Дніпропетровська обласна громадська організація «Промінь», Дніпропетровськ
16.00	Перерва на каву		
16.30	ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ УЧАСНИКІВ КОНВЕРЕНЦІЇ		
-	Майданчик 1	Майданчик 2	Майданчик 3
18.30	КОНКУРС ДИТЯЧОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ <i>Наталья Костишин</i> Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр», Червоноград	ПЕРЕБУВАННЯ ПОЛЬСЬКИЙ ВОЛОНТЕРІВ В ЧЕРВОНОГРАДІ <i>Наталья Дячук,</i> Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр», Червоноград	ПРОЄКТ UNI STUDY <i>Олеся Сторожук,</i> Інформаційний ресурс UNI STUDY, Київ
	РОЗВИТОК МОЛОДІЖНИХ ІНІЦІАТИВ <i>Грина Нікітіна,</i> Громадська організація «Перспектива плюс», Добровірів	ГРОМАДСЬКО-АКТИВНА ШКОЛА <i>Вікторія Масалова,</i> Комунальний заклад Любимівська середня загальноосвітня школа, Ювілейне/Любимівська	ПРОЄКТ „ЄВРОПЕЙСЬКА ПЕРСПЕКТИВА” <i>Уляна Токарева,</i> Маріупольська спілка молоді, Маріуполь
	ДОБРІ ПРАКТИКИ УЧАСТІ В ДЕБАТНИХ ЗАХОДАХ, <i>Костянтин Яковлев,</i> English Discussion Club (Англійський дискусійний клуб) Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов	„ЄВРОБУС” <i>Катажина Мругала,</i> Фонд Новий Став, Люблін – ГО „Європейський діалог”, Львів	ПРОЄКТ „ТРЕНЕР З МОГО ПОДВІР’Я” <i>Олена Шинаровська,</i> Центр освітніх ініціатив, Львів
19.00	Вечеря		
20.00	Вечірня програма		
27 серпня, четвер			
10.00	ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ МЕТОДИК		
	Майданчик 1	Майданчик 2	Майданчик 3
	ОРГАНІЗАЦІЯ КІНОПЕРЕГЛЯДУ ДЛЯ МОЛОДІ – <i>Альона Глазкова, Олег Овчаренко,</i> Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб»	НАВЧАЛЬНА ГРА „ПРАВОВА ЄВРОЛЯНДІЯ” <i>Оксана Бондар, Юлія Грига</i> «Вінницький регіональний центр інформації «Креатив», Центр європейської інформації у м. Вінниця	Вправа „ЗРОБИ КРОК ВПЕРЕД” (дискримінація, бідність, права людини) <i>Оксана Устрицька,</i> Інститут громадського лідерства
11.30	Перерва на каву		
12.00	„ФЕСТИВАЛЬ – НОВА ФОРМА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ” <i>Артур Кочарян, Юлія Баранник,</i> Конотопська молодіжна громадська організація «Нове життя», Конотоп	КРЕАТИВНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ <i>Костянтин Яковлев,</i> English Discussion Club (Англійський дискусійний клуб) Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов	ФРАГМЕНТИ ТРЕНГОВОГО МОДУЛЮ З ПОВУДОВИ КОМАНДИ <i>Грина Бурцева,</i> Молодіжний центр регіонального співробітництва (МЛРС)
13.00	Обід		
14.30	РОБОТА В ТЕМАТИЧНИХ ГРУПАХ		
	Майданчик 1	Майданчик 2	Майданчик 3
	МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА Фасилітатор – <i>Андрій Донець</i>	МОЛОДІЖНА РОБОТА Фасилітатор – <i>Олена Грабовська</i>	АКТИВІЗАЦІЯ МОЛОДІ Фасилітатор – <i>Олена Шинаровська</i>
16.00	Перерва на каву		
16.30	ПІДСУМКИ РОБОТИ ТЕМАТИЧНИХ ГРУПАХ		
18.00	Вечеря		
Від’їзд учасників			

День 1.

Відкриття.

Конференція розпочалася із знайомства за допомогою гри "Бінго, після чого було представлено ідею проекту та програму конференції.

Із вступною презентацією виступив Андрій Донець, який окреслив основні напрямки, принципи та завдання неформальної освіти молоді. Методом мозкового штурму учасники описали неформальну освіту таким чином:

Неформальна освіта	
Ў цікавість для учасників	Ў освіта і відпочинок
Ў відсутність оцінок	Ў учасники вибирають теми
Ў свобода	Ў гнучкість
Ў акцент на процесі	Ў варіативність
Ў обстановка	Ў добровільність
Ў практичні навички	Ў момент гри
Ў форми і методи	Ў креативність
Ў працюємо на рівних	

Після презентації, учасники проектних груп і гості анонсували свої презентації на проектних майданчиках. Учасники конференції отримали докладну інформацію про місце проведення конференції, розташування основних залів та порядок роботи проектних майданчиків.

Проектний майданчик – це вільний простір для презентації проектів, ідей та ініціатив, їх обговорення, опрацювання перспектив тощо. Проектні майданчики працювали півтора години у форматі 2 сесій.

За кожним з чотирьох майданчиків було закріплено окремі проекти, які представлялися в рамках півгодинних сесій. У перерві між сесіями учасники, які не були задіяні в презентаціях, змінювали майданчики, або ж залишалися на місці. У роботі проектних майданчиків є одне правило – переходити з майданчика на майданчик рекомендується лише у перервах між сесіями. Організована робота майданчиків залежить і від дисциплінованості презентантів – якщо хтось виходить за рамки відведеного часу, починається безлад, який інколи важко усунути.

Робота проектних майданчиків.

Майданчик 1.

Тут представили свої проекти групи: Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб», Благодійний фонд «Центр громадських ініціатив» (Теречин) та

експерти проекту «Європейська освіта для неурядових ініціатив». Натомість після перерви свою діяльність презентували проектні групи: Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр» (Червоноград), Громадська організація «Перспектива плюс» (Добротвір), а також English Discussion Club (Англійський дискусійний клуб) Горлівського державного педагогічного інституту іноземних мов.

Майданчик 2.

На цьому майданчику представляли свою діяльність групи:

Конотопська молодіжна громадська організація «Нове життя», «Вінницький регіональний центр інформації «Креатив» ,

Жіноча благодійна громадська організація «Наші Візії» (Жидачів). Після них презентували свої проекти:

Громадська організація «Молодіжний ініціативний Центр» (Червоноград) і Комунальний заклад Любимівська середня загальноосвітня школа (Любимівка) та волонтер EVS з Польщі (Люблін).

Майданчик 3.

На третьому майданчику про свою діяльність розповідали проектні групи з Луганська (Луганська обласна група медіації), Сум (Центр європейських освітніх ініціатив), Дніпропетровська (Дніпропетровська обласна громадська організація «Тромінь»), Києва Інформаційний ресурс UNISTUDY, Маріуполя (Маріупольська спілка молоді) і Львова (Центр освітніх ініціатив).

Вечірня програма

Дрес-код вечора – ВСЕ НАВИВОРИТ

Розмалювані обличчя – відповідальна група: Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб»

КОЧЕВІДО

ведучі – Ярина Боренько і Андрій Донець

4 команди („Чебурашка”, „Смешаріки”, „Змій Горинич”, „Кофе”, „Гарем”)

Кочевідо (Дурилки, Обманялки)

Командна гра (оптимально – 4-5 чоловік у кожній команді). Ведучий готує декілька малознаних понять. Одне з них зачитує командам. Після того вони отримують деякий час на те, щоб: 1) подумати, що це слова може означати; 2) скласти власне визначення цього поняття. Свої визначення команда віддає ведучому – тому писати варто розбірливо! Після того, як таким чином було розіграно всі підготовані слова, починається другий етап гри. Ведучий зачитує термін і всі визначення, які дали команди (розкидано й не по порядку!!!), серед них – і правильний варіант, який було заготовано ведучим заздалегідь. Потім кожна команда по чергово вибирає правильне, на її думку, визначення, й повідомляє про це ведучого. Коли всі зроблять свій вибір, оголошується правильна відповідь. Команда, яка правильно вгадала визначення, отримує один бал. Команда, на чие визначення „купився” хтось інший, отримує 2 бали. Таким чином розігруються всі підготовані поняття. Переможець визначається за здобутими балами.

	Чебурашка	Смешаріки	Змій Горинич	Кофе	Гарем
I	1	1	1	0	1
II	2	0	2	0	5
III	1	0	5	0	0
IV	5	0	3	0	0
V	2	2	0	3	1
W	1	1	3	1	0
	12	4	11	4	7

Ігри з папірчиками.

Ведучі – Ярина Боренько і Андрій Донець

Ігри з папірчиками

Учасники отримують по 10 смужок паперу, вгорі записують якусь постать, особистість, яка ймовірно відома усім учасникам гри. Смужки паперу скручуються в трубочки. Учасники діляться на дві команди. Учасники команд по чергово тягнуть смужки паперу, розкручують їх, і, не оголошуючи, що написано, стараються пояснити своїй команді, яка ж особистість написана. Кожен учасник отримує 30 секунд на пояснення. Якщо команда вгадала записану постать швидше, учасник може тягнути наступну смужку. Виграє команда, яка вгадала більше постатей.

День 2.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ МЕТОДИК

На трьох майданчиках учасники конференції презентували навчальні методики по роботі з молоддю, які вони використовують у своїй роботі.

Майданчик №1 був присвячений кіно. «Європейський клуб» з Кременчука та «Нове життя» з Конотопу представляли методики медіа-освіти (відповідно, організація кінопереглядів для молоді та організація молодіжного кінофестивалю). На **майданчику №2** відбувалася інтерактивна навчальна гра «Правова євроляндія» (Центр «Креатив», Вінниця) та інтерактивне навчання англійської мови (Англійський дискусійний клуб, Горлівка). На **майданчику №3** була представлена вправа «Зроби крок вперед» (Інститут громадського лідерства, Львів) та фрагмент тренінгового модулю з побудови команди (Молодіжний центр регіонального співробітництва).

РОБОТА В ТЕМАТИЧНИХ ГРУПАХ

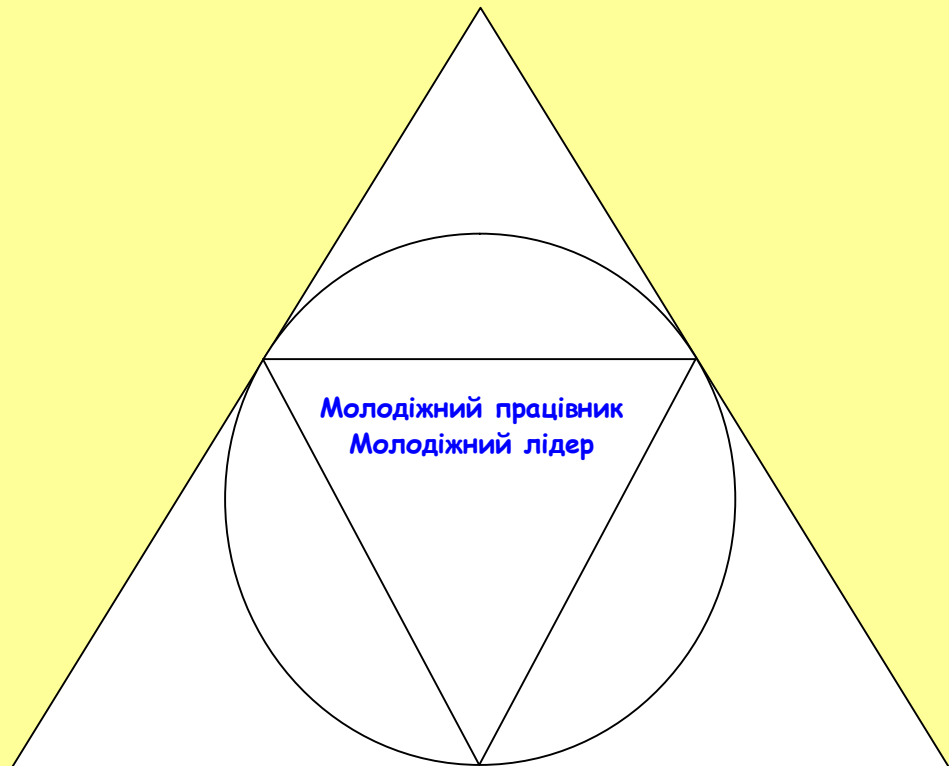
(МАТЕРІАЛИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУВАЛИСЯ ПІД ЧАС СЕСІЙ)

Група 1. МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА

Ведучий: Андрій Донець

ВЛИВ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ НА МОЛОДІЖНУ ПОЛІТИКУ

Політика та політики

Принципи молодіжної роботи

Молоді люди

- Як молодіжний лідер/працівник подумайте як можна збагатити свою роль, поєднуючи різні впливи на свою роботу.
- Відповіді на питання можуть допомогти знайти зв'язки між різними сторонами трикутника
- Наскільки урядова молодіжна політика впливає на підходи та практику молодіжної роботи? Яким чином?
- Наскільки життєва реальність молодих людей та їхні очікування впливають на концепцію та практику молодіжної роботи?
- Як ви отримуєте знання про молодь та Ваше розуміння молодих людей?
- Які принципи керують Вашою молодіжною роботою? Звідки вони беруться?
- Як Ви думаєте, наскільки можливий Ваш вплив та вплив молодих людей на молодіжну політику в країні? В Європі?

Основні завдання молодіжної політики, визначені Радою Європи:

- Забезпечувати благополуччя молодих людей, як на ментальному так і на фізичному рівні;
- Надавати молодим людям адекватні можливості для навчання (інформальне навчання, неформальна та формальна освіта)
- Забезпечувати інтеграцію молоді у суспільство
- Надавати права та можливості для участі (доступ до процесу прийняття рішень)

Вказані завдання відносяться до чотирьох великих сфер молодіжної політики, які охоплюють всі сфери життя молодих людей.

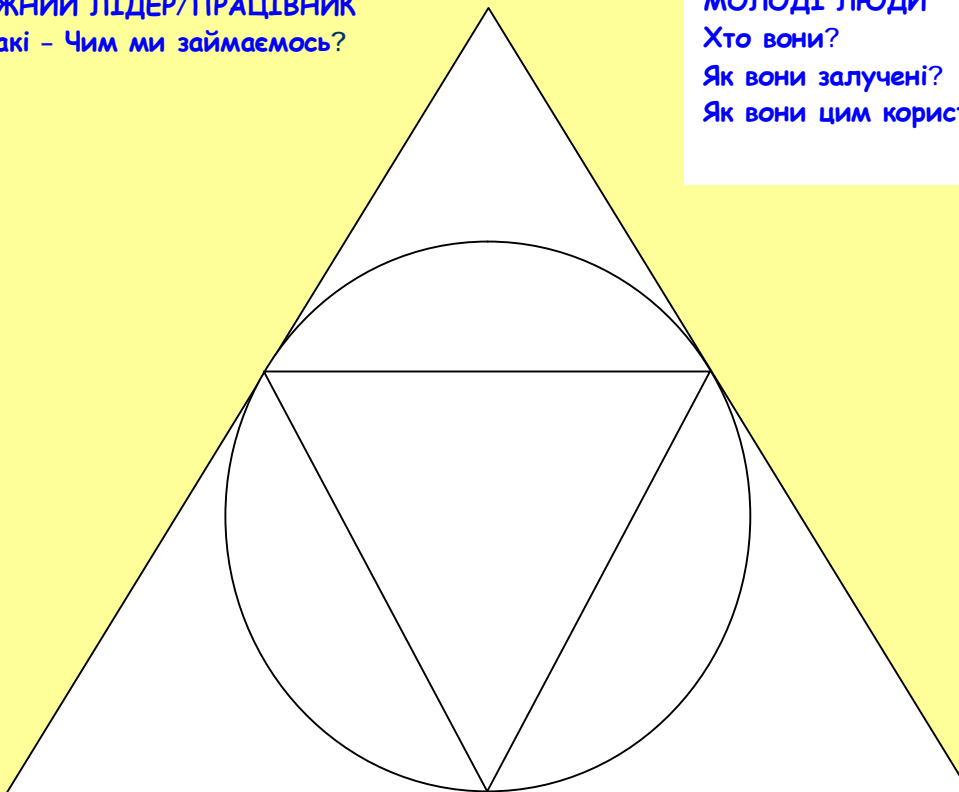
На схемі можна побачити, що молодіжна політика є багатосекторною та охоплює різні сфери такі як, наприклад, освіта, охорона здоров'я, соціальна сфера, сім'я, правосуддя, тощо, і тому має реалізовуватись скоординовано (так званий міжсекторний підхід).

Молодіжна політика може реалізовуватись різними шляхами та застосовувати різні засоби впливу, такі як законодавчі заходи або спеціальні програми для молоді. Проте Рада Європи наголошує на особливій необхідності освітнього виміру в молодіжній політиці, з тим, щоб молоді люди розвивали компетенції, необхідні для активних громадян (відчуття незалежності, відповідальності, ініціативи, залученості та солідарності). З огляду на це Рада Європи наголошує, що ключовим підходом у молодіжній політиці мають бути неформальна освіта та навчання.

МОДЕЛЬ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ

МОЛОДІЖНИЙ ЛІДЕР/ПРАЦІВНИК
Хто ми такі – Чим ми займаємось?

МОЛОДІ ЛЮДИ
Хто вони?
Як вони залучені?
Як вони цим користуються?

РОБОТА
Що ми робимо?
Чому ми це робимо?

- Щоб бути ефективними в своїй роботі, нам треба розуміти три основні складові молодіжної роботи (представлені зовнішнім трикутником)
- Ми маємо бути свідомими того, що всі ці три складові були добре взаємопов'язані (представлено колом)
- Молоді люди є частиною фундаменту, на якому базується наша робота. Вони визначають те, як ми працюємо, як будемо свою роботу (представлено внутрішнім трикутником)

Чи відображає ця модель Вашу реальність?

Наскільки добре Ви знаєте молодь з якою працюєте?

З якого соціального, культурного, економічного середовища походять ці молоді люди?

Що їм цікаво? Чому вони беруть участь у Ваших заходах?

Що мотивує Вас і ваших колег працювати з молоддю?

Чому Ви цим займаєтесь? Який досвід і які компетенції Вам необхідні в Вашій молодіжній роботі? Чому Ви залучаєтесь? Як Ви організуєте свою роботу?

Які види діяльності Ви організуєте разом з молодими людьми? Чи основані вони здебільшого на проектній діяльності, чи Ви використовуєте більш довготривалий підхід? Наскільки молоді люди залучення до процесу прийняття рішень під час організації заходів, діяльності в цілому? Яким чином Ви оцінюєте те, що Ви робите?

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ГРУПИ

Молодіжна політика – це:

- вплив на суспільство
- лобіювання інтересів молоді
- створення умов для розвитку молодіжних ініціатив
- задоволення соціальних потреб: працевлаштування, навчання, підтримка (житло, кредити)
- створення умов для самореалізації
- виховання майбутньої еліти
- представлення інтересів різних верств молоді
- системний підхід, а не кількість заходів

Що можуть зробити молодіжні працівники

- акумулювати свої думки і доносити до держави
- доступ НУО до надання соціальних послуг за державні кошти
- використовувати наявні можливості: увійти в Раду молодіжних організацій
- брати участь у розвитку програм
- інформувати про себе/домагатись визнання
- Готовність співпрацювати з державними установами
- стандарти визнання фаховості молодіжних працівників
- знати і доносити до влади інтереси і потреби молоді
- підтримувати одне одного

Як впливає держава

- Визначає напрямки роботи і пріоритети
- Директивний спосіб
- Розширюють або звужують поле діяльності
- якщо немає ініціативи, то політика буде директивною
- незацікавленість держсекторів в кінцевому результаті
- деклароване партнерство
- консультації з молоддю
- там, де недотаційний бюджет – все добре
- обов'язкове фінансування молодіжних базових програм
- фахова підготовка молодіжних працівників

Функції молодіжних працівників/лідерів

Функція: Мотивувати та створювати можливості для розвитку молодих людей

Молодіжний лідер/працівник може:

1. створювати можливості для участі молоді через розвиток колективних дій та навчання
2. залучати молодь до процесу планування, реалізації заходів та евалюації
3. створювати можливості для досягнення молодими людьми їхніх цілей
4. допомагати молодим людям розвивати впевненість, знання, навички критичного мислення та розуміння інших
5. спілкуватись з молодими людьми на емоційному рівні
6. розширяти усвідомлення молодими людьми концепцій влади та змін

Функція: Створювати відповідні/необхідні можливості для навчання

Молодіжний лідер/працівник може:

1. працювати як з окремими особами так і з групами
2. надавати молодим людям належну підтримку та фідбек;
3. вміти використовувати неочікувані можливості для навчання та розвитку у повсякденних ситуаціях;
4. визначати специфічні навчальні потреби;
5. використовувати розмаїття навчальних методик та інструментів
6. стимулювати креативність молоді.

Функція: Супровід молодих людей в процесі міжкультурного навчання

Молодіжний лідер/працівник може:

1. підтримувати молодих людей у пізнанні свого культурного походження, цінностей та поведінки;
2. сприяти активній толерантності та взаємодії молодих людей різних культур, як вдома так і за кордоном;
3. творчо підходити до вирішення конфліктів задля їх мирного розв'язання;
4. надавати підтримку молодим людям для визначення їхнього місця у сучасному світі, що швидко змінюється;

Функція: Внесок в розвиток молодіжних організацій та розвиток молодіжної політики

Молодіжний лідер/працівник може:

1. знаходити ресурси та управляти ними;
2. управляти іншими та працювати ефективно в команді;
3. працювати задля позитивних змін та розвитку власної організації
4. співпрацювати з іншими акторами/колегами для формування молодіжної політики

Функція: Практика евалюації та оцінки

Молодіжний лідер/працівник може:

1. планувати та застосовувати різноманітні методи оцінки та евалюації з залученням учасників
2. використовувати інформаційні технології в разі потреби;
3. застосовувати навички написання звітів та презентаційні навички для різних аудиторій
4. навички проведення досліджень та застосування їхніх результатів на практиці

Результати роботи групи

Функції молодіжного лідера

- залучення молоді до громадської діяльності
- лідерство
- інформування
- комунікація
- робота в форматі "рівний-рівному"
- відкритість/доступність
- дослідження потреб і проблем молоді/громади
- організаторська /інтеграція молоді
- навчання неформальними методами
- виховання
- мотивування, зацікавлення
- допомога молоді
- посередник між молоддю та владою

Молодіжний працівник повинен знати:

- схеми залучення молоді
- методи неформальної освіти
- психологію, педагогіку
- інформаційні технології
- цілі своєї роботи
- проблему, над якою працює
- систематизація досвіду
- креатив

Молодіжний працівник повинен вміти:

- організувати молодь
- проектування
- планувати та застосовувати різні методи неформальної освіти
- позитивно впливати на молодь
- прогнозувати результат
- вести переговори
- реагувати на різні ситуації
- структурувати роботу
- комунікативні
- працювати в команді
- вміння допомогти

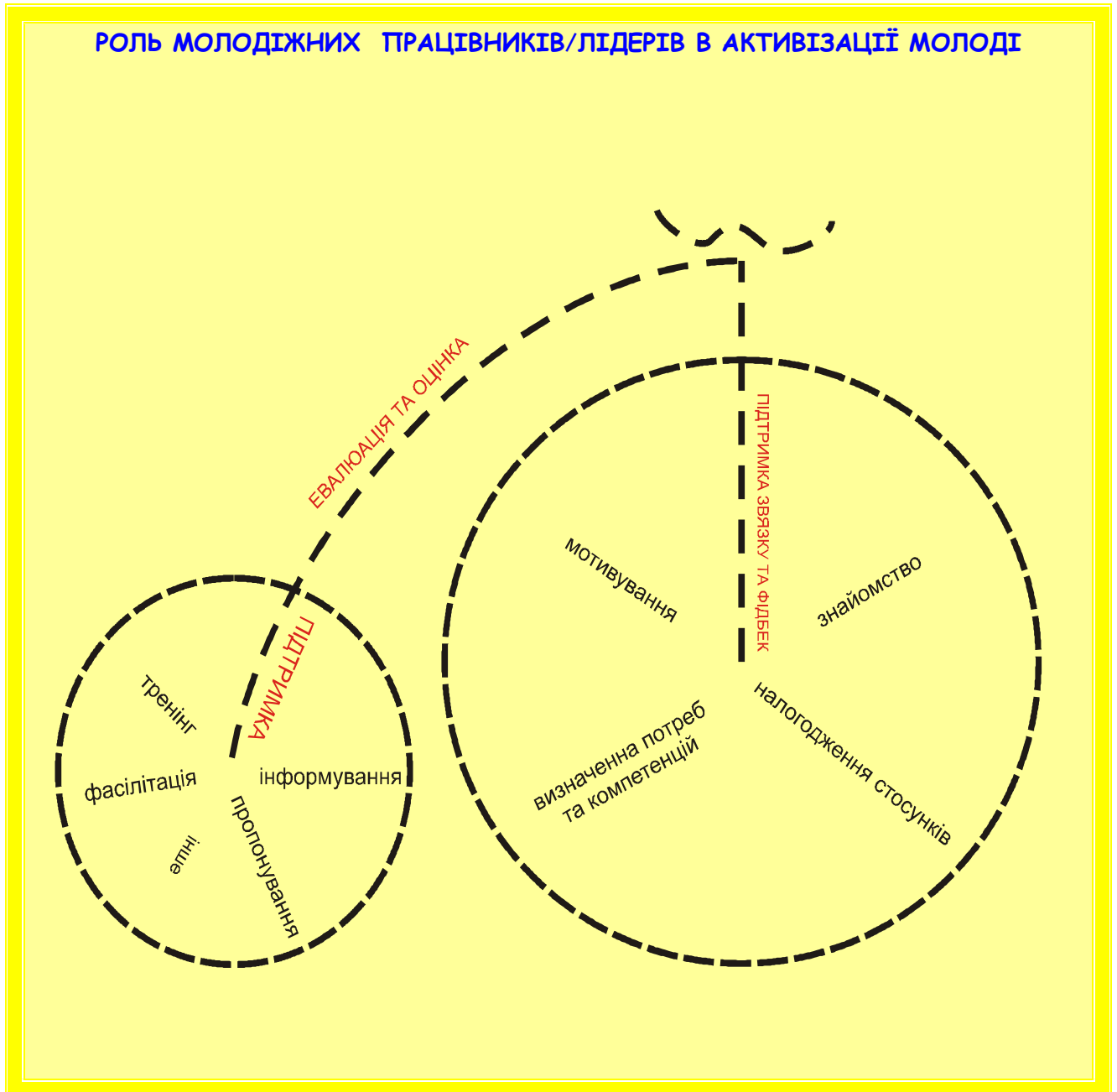
Молодіжний працівник повинен відчувати

- відкритість
- впевненість
- закоханість у процес
- цілеспрямованість
- безкористивість
- любов до людей
- відповідальність

Молодіжному працівникові допоможуть:

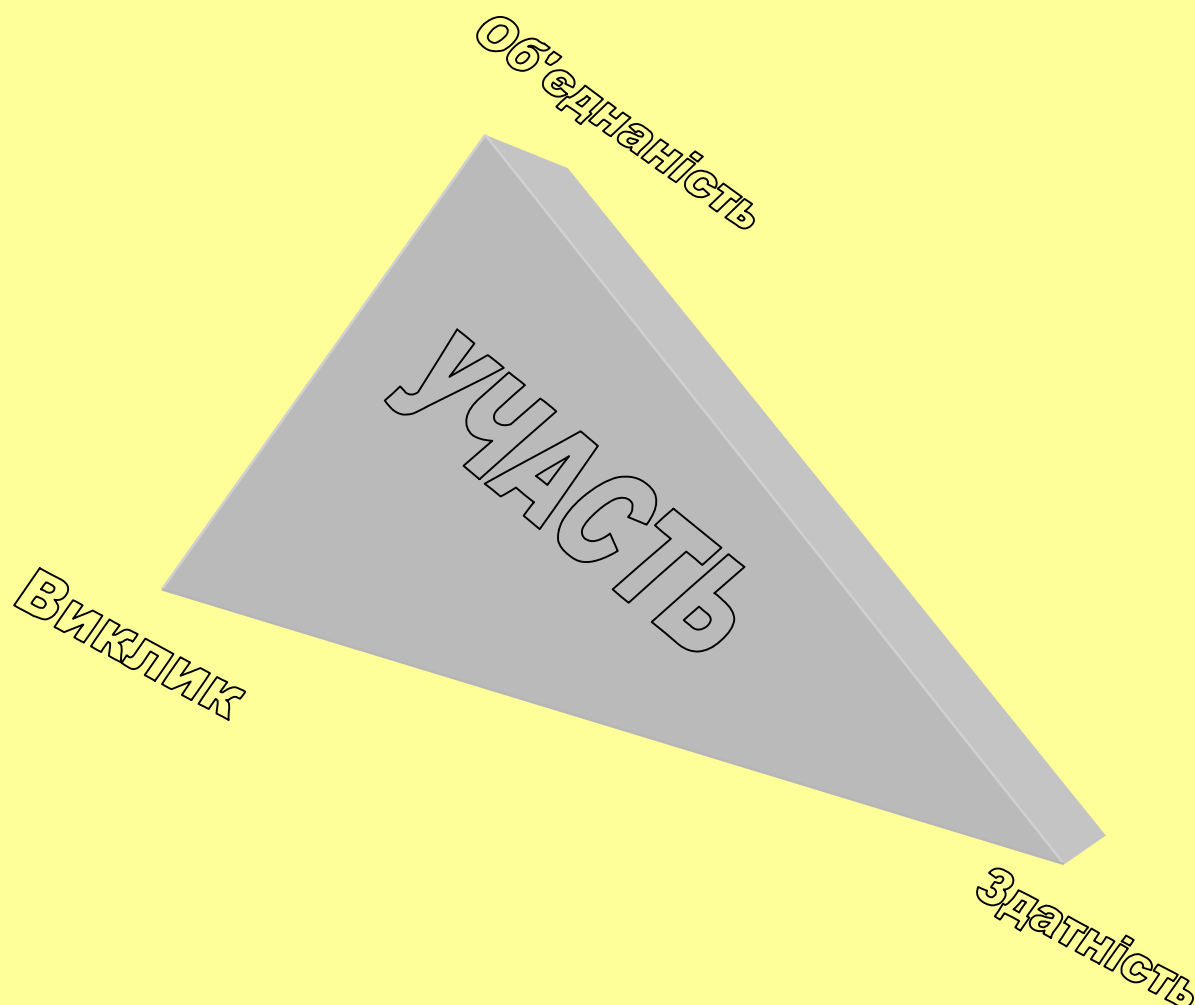
- гроші
- люди
- інформація
- бази даних досвід
- розроблені методики

Ведучий: Олена Шинаровська

МОДЕЛЬ УЧАСТІ МОЛОДІ МАРКА ЯНСА ТА КУРТА ДЕ БЕКЕРА

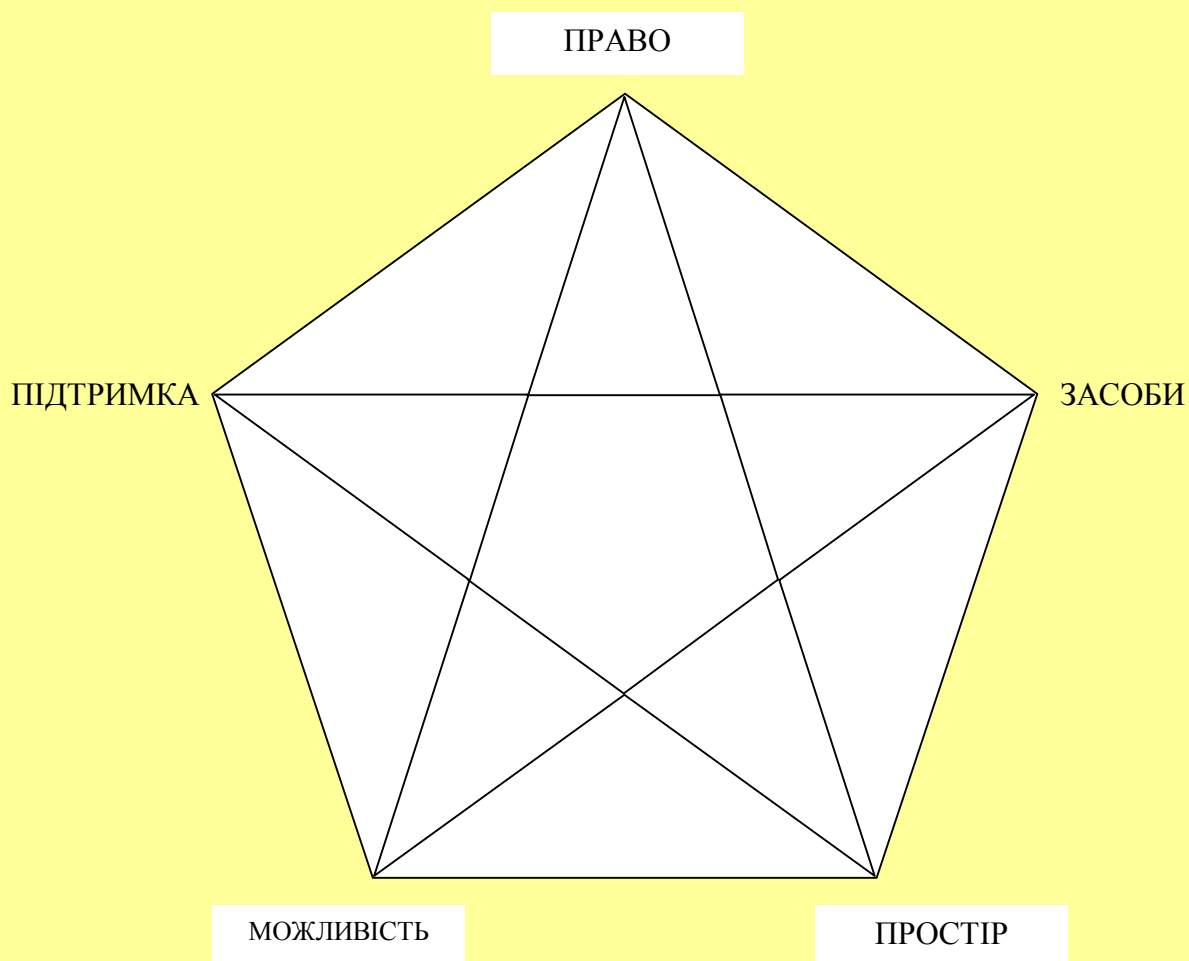
Участь має базуватись на відчутті **виклику**. В цьому випадку виклик має походити безпосередньо з повсякденного життя молодої людини, безпосередньо відноситись та цікавити її.

Участь має базуватись на відчутті **здатності**. Молодим людям треба мати знання та навички для того щоб залучатись та брати участь. Проекти або ініціативи мають відповідати здатностям молодих людей і в той самий час, ці проекти та ініціативи мають передбачати розвиток необхідних для їх реалізації знань та навичок у молодих людей.

Участь має базуватись на відчутті **об'єднаності**. Молоді люди потребують відчуття об'єднаності та підтримки з боку однолітків, дорослих, громад, рухів. Іншими словами молодим людям необхідне відчуття того, що вони не самотні, що вони можуть співвіднести себе з групою однолітків та розраховувати на підтримку групи або організації/інституції.

ПІДХІД RMSOS ДО УЧАСТІ МОЛОДІ

Участь у демократичному житті будь-якого співтовариства не зводиться до голосування або висунення своєї кандидатури на виборах, хоча і це вельми важливо. Участь у житті суспільства і активна громадянська позиція передбачають наявність прав, засобів, простору і можливостей, а де необхідно - і підтримку для участі в процесі ухвалення рішень і впливу на цей процес, а також участі в будь-яких формах діяльності з метою побудови кращого суспільства. (Переглянута Європейська хартія участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівні)

Право... Активна участь як фундаментальний принцип. Молоді люди мають право на участь.

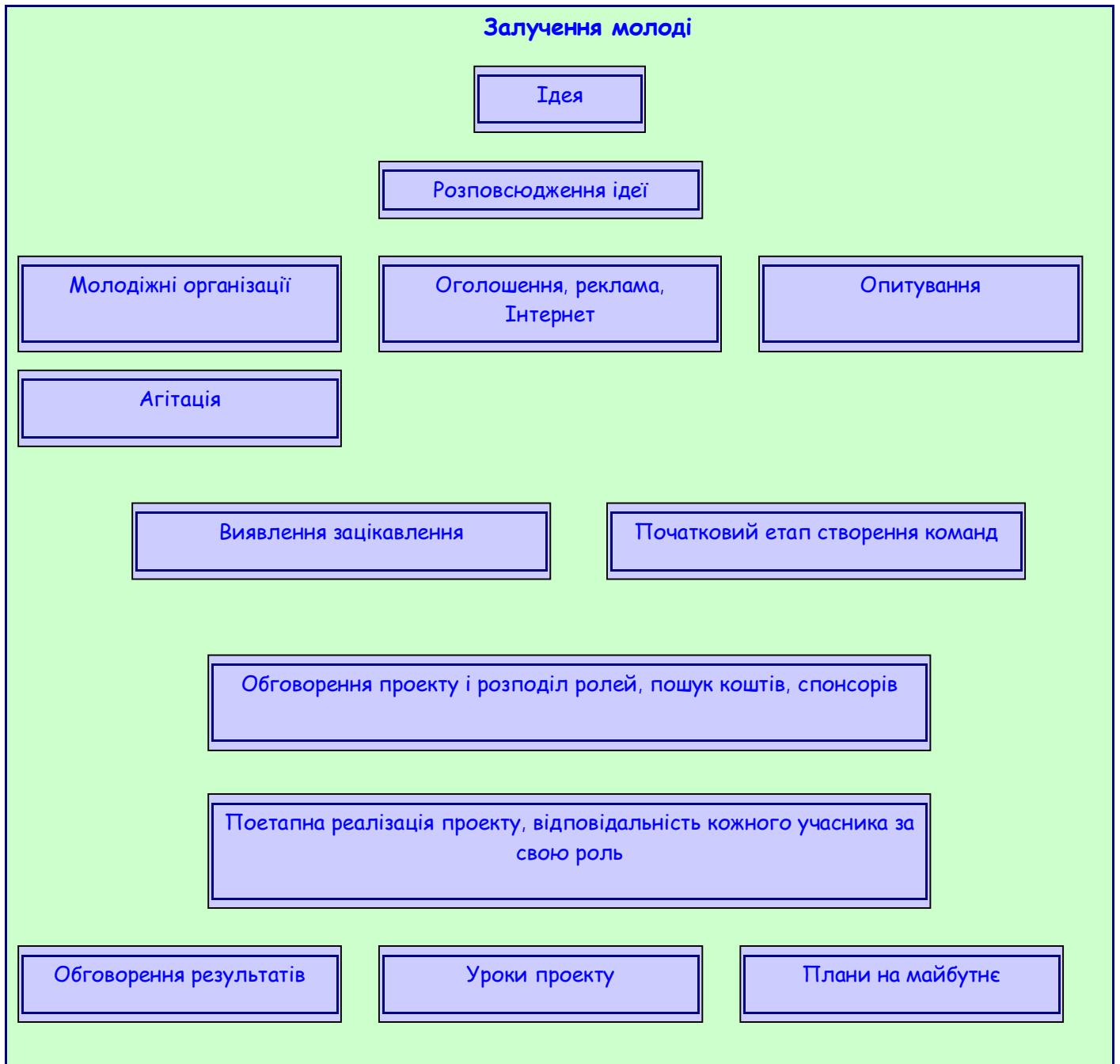
Засоби... Участь молоді передбачає те, що основні потреби молодих людей задоволені.

Простір... Активна участь в контексті фізичних, фактичних та політичних можливостей, які дозволяють молоді вступати в діалог.

Можливість... Активна участь, що базується на якісній інформації та має систему підтримки.

Підтримка... Активна участь молоді потребує підтримки на всіх рівнях від молодіжних лідерів/працівників, однолітків, урядових до агенцій, які працюють у молодіжній сфері.

Результати роботи групи

Ми можемо активізувати молодь до співпраці, до участі:

- у громадському житті
- у соціальних ініціативах\проектах
- у прийнятті рішень
- у волонтерстві

Площа активізації

- зацікавлення та заохочення
- потік інформації
- ідея та організація проекту
- співпраця залученої молоді в реалізації проекту
- відповідальність усіх
- оцінка результатів

Після роботи в групах відбулося заключне пленарне засідання, фасилітатори представили результати.

ЗАКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ. ВІД'ЇЗД УЧАСНИКІВ.

© Ярина Боренько / Сильвія Вісьньовецька / Олена Грабовська
Львів, Жовтень 2009